

Muhterem Talaslılar ve Yavuz Abi,

Yemin etsek başımız ağrımaz "dünyada kaşıkla yenen tek kavundur Ambarın kavunu"... Tatmamış olanların namına üzülürüm valla...

Senin Clooney'le yarışacak tarafım yok da müsaadenle buradan bir olayı anlatıp sonra Talas'a gidelim.

Geçenlerde şafak vakti bir yere gitmem icap etti. Erken gitmişim, baktım ilerde bir kafeterya var. Gazetemi aldım içeri daldım. Kadıncağız fırından bir tepsi kruvasan çıkardı, sabah sabah iştaha geldim. Ver bir de bana cappuccino yap dedim oturdum. Gazetemi bitirene kadar da oturdum. Dışarı ayazlıydı herif gelmiş olsun bari dedim. Dışarı çıktım, bir huyum var arabamı olduğu nisbette parking'in ücra bir köşesine kor, yürürüm. Bizim Cem Efendi gibi kapının yarım metre önüne gelmeye uğraşmam. Arabaya yürüyorum, kim kimse yok fakat arkamdan bir ayak sesleri duyar gibi oldum, arabaya girip kapıyı çektim. Baktım 3 metre ilerde buranın homeless dedikleri tipte birisi beni süzüyor. Ulan dedim bu herif aç bu saatte sokakta ne işi var. \$5 niye verdim kahveciye şimdi şu herife verirdim. Cebimdeki en küçük para \$20... O da verilmez ki dedim. Adam halen bakıyor, ben arabayı sürdürdüm... Adam benden ters tarafa doğru gidiyor içim rahat etmedi hamdolsun ben istediğimi yedim, belli ki adam aç yirmiyse yirmi dedim, yola çıkmadan geri dönüp adamın yolunu kestim. Buyur su parayı git şu kafeteryada güzel bir kahvaltı yap dedim. Adam gülümsedi "çok iyi bir insansın ondan şüphem yok, benim bol miktarda param var, senin yanına gelmemin sebebi geriden arabayı gördüm çok beğendim yakından incelemek için geldim" demez mi? Biraz arabayı konuştuk mevzuyu dağıttık sonra tekrar ısrar ettim fakat bir türlü kabul ettiremedim parayı.

Buradaki kuzenim ablamlarla geçenlerde oturmuş Talas'ı dolanıp duruyoruz. İkimizde 1952 gibi bademcik ameliyatı geçirmiştik. Ben bunca senedir devlet hastanesinde oldum diye bilirdim halbuki Askeri hastanede olmuşuz. Dr.Nute'in askeri hastaneyle daha yakın ilişkileri var imiş. Daha bademcikten dirilmeden ben kızamık çıkarmıştım zaten 2 ay devamsızlıktan ikinci sınıfta kalmıştım. Hatırlar mısın bilmem İstanbul efendisi iri yarı sarışın kostüm/kravat bir öğretmen gelmişti, kızı da bizimle aynı sınıfta idi. Adamcağızın konuştuğu Türkçeyi nerdeyse anlamıyorduk. Zaten bir sene anca dayandı geri gittilerdi. Kızamığı çıkardığımda da Dr.Nute belirli bir süre U.S.'e dönmüştü. Dolayısıyla benim kızamık tedavim Feride halama kalmıştı. Kocasını Gulaagan Amed Aga. Senin arkadaş Gınalı Burhan

abimgilin sokağın köşesinde otururlardı. Feride halam bana taze taze tepsi içerisinde kıpkırmızı "kızamık şekeri" yapar getirirdi. Doktorun yokluğunda Feride halam beni eyileşdirdiydi. Bu kızamık şekeri şimdi burada bilmeceye döndü. Kimse ne olduğunu neden yapıldığını bilmiyor. Yapanlar da göçtü gittiler. Geçmişte Talas'ta da biraz araştırma yapıldı, çoğu görmemiş bile kızamık şekerini. Sen belki bunu çözersin kızamık şekerinin aslı astarı neymiş?

Ne ayrıcalığı be abi Talas'ta insanlık var idi, yaşadık gördük öğrenebildikse öğrendik, çoluk çocuğa da az buçuk da olsa görüp öğrendiklerimizi aşılamış olmaktan da her zaman gurur duyarız...

Sağlık ve mutluluk dileklerle,
Soğman

Sevgili Faruk merhabalar,

Gördüğün karışık rüyada benim olmamama rağmen dün eşek arısı avucumun içinden soktu, yazamadım, cevabımı bugüne ertelettirdi...

Kadriye halanın evi gibi çoğunluk evlerde bahsettiğin askılık kış üzümü olurdu... Buralarda anlatırım kimsenin kafasına girmez. Tabiat insanlara her şeyi vermişti Talas'ta... Bu askılık üzüm diğer yörelerde de var mı bilmem öyle her üzümü asamazsın... Astığımız çalılar bile sanki özeldi; dikenleri kalınca salkımları takacak kadar uzunca idiler. Geçenlerde Yener abimize de anlatmıştım... Bizim cemaat yılbaşı geçince, ağustos ayına kadar ağızlarına üzüm komazlar, ta ki üzümler olgunlaşıp kilisede okunana kadar... Halbuki evlerdeki askı üzümler mart ayına kadar güzelce dayanırdı... Ne oluyor, büyükler dini vecibelerini yerine getirirken asılan güzelim üzümler biz bebelere kalıyordu... Herhâlde oradan kalma alışkanlık çok severim üzümü, birkaç sene öncesine kadar salkım salkım yerdim... 12 ay üzüm var fakat ben öyle her önüme gelen üzümü de yemem... Hayriye halanınkinin tadında olması şart!!! Bulabilirsen???

Gelelim yazmaya dahi elimin gitmediği yakışksız hareketime...

Bizim mahalleye elektrik 1958 senesinde geldi... Nur içinde yatsınlar ya reis Memed'in babası Ahmet Bey ya da Münir'in babası Hasan Bey'in reisliğinde

olacak... Elektrik gelince bir de acenteden Grundig radyo aldık... Ömer usta gilenen evlerimiz 50 metre yok. Ayıptır söylemesi bizim tavukların yumurtası bütün komşulara yeterdi. Sabahları yenge (adını hatırlayamadım) gelir yumurta götürür çocuklara yedirirlerdi. Radyomuz olduktan sonra da ufak çocukları alır gelir öğleden sonraları radyo dinlerler idi... Birkaç başka komşu kadın da var fakat onlar pek sık gelmez idi. Cumartesi olmalı ki eve erken geldiydim, Gayserden işten. Karaman bayırını tırmanmışım garnım da aç içeri girdim girmedim, yenge çocuklarınan içeride, ortalık karıştı... Meğer ise çocuklardan biri sedir minderin üstüne işemiş... Nasıl oldu, neden oldu tövbeler olsun yapamayacağım hareketi yapıp "yav yenge sizin eviniz yok mu, allahın her günü buradasın bir de çocuğu işettin mindere" gibisinden ağır bir laf ettiydim. Lafı ettim etmedim, söylenenleri dinleyemeden evden kaçtım. Evden işiteceğim azarı mı düşünürsün, Ömer ustayı görürsem ne diyeceğim, yanına yaklaşabilecek miyim, 50 türlü düşünceyle ortalıkta dolanıp durmuştum...

Ne kadar sürdü bilmem, sonra büyükler eski düzeni çok geçmeden düzeltmişti, hatırladığım kadarıyla. Ne Ömer usta bana ne de ben ona bu mevzuda bir kelime etmemiştik yanılmıyorsam. Galiba ertesi sene de ben sizin koleje gelmişim Ömer usta kızmayı bırak anlattığım gibi bir de evimize masa yapmıştı...

Bende sana katiliyim
Hepsinin toprağı bol olsun...
Soğman

Muhterem Talaslılar,

"Galh oğlum, Mevlut Abin getmiş, iz açıldı"...

Kış aylarında bu söz babamın beni uyandırmak için kullandığı sözlerdi. Mevlüt Abim her sabah bizim kapının önünden geçerek sabah erkenden sizin koleje işine giderdi. Ben de çocuk haliminen, Dr.Nute'lara süt götürmek için abimin tepeleyip gittiği karın içeresinden onun ayak izlerine basarak hastaneye ulaşırdım. Bazı günler aynı anda gittiğimiz de olurdu. Bana taşıttırılmaz, muhakkak süt aşırmasını kendi taşırdı...

Anadolu insanı denince ben hep bizim komşuları, beraber yaşadığımız saygıdeğer büyüklerimi ve değerli arkadaşlarımı hatırlarım. Sizlerin kendisi için yazdığınız yazıların tamamını ancak dün okuyabildim. Yazdıklarınızdan gurur duydum. Hayatımda Mevlüt Abim gibilerin yeri olmuştur. Göçüp gitseler de ayrı da olsak kendilerini unutmadım ve unutamadım da...

Evlerimiz 200 metre mesafede idi. Babası Mamudemmi uzun boyluydu. İçlerinde yalnız Mevlüt abim anası Hayriye halaya benzerdi. Büyük abisi Halil Ağa'nın oğlu Şükrü'yle içtiğimiz su ayrı gitmezdi. Küçüğü Memed Oruc (Gırteke) abimiz büyüklüğünü hiç hatırlamaz bizlerle çocuk olur, dalaşır, güldürür, beraber uçurtma uçururduk. Kavak ağacına çıkabilen de yine yalnız kendisiydi. Memed abim gibi dümbek ustası da bir daha Talas'a gelmez heralda...

Sizlerin mektuplarınızda zikrettiğiniz yakın komşumuz Ömer Usta hakeza, başka bir saygıdeğer büyüğümdü. İlk mektep bitene kadar onun yaptığı tahta çantamı kullanmıştım. Birçok aile gibi bizim evde de yemek yer sofrasında yenirdi, ta ki Ömer usta güya atölyede bana yaptırdığı masa sayesinde yemeğimizi masada yer olmuştuk... Garabed Usta'nın müsaadesiyle kutuda kalmış bir kırmızı boyayla da boyamıştım... Eyüp Ustalar Tablakaya tarafında oturduğundan, onlarla fazla bir ilişkimiz olmamıştı. Arif Zeki Abim ise yine çok yakın komşumuzdu. Şoför Salemmi'nin kızıyla da evlendiğinden bir nevi eniştemiz olmuştu... İstanbul'da tek görüşebildiğimiz ise yine Arif Zeki Abim olmuştu. Çünkü kayaların uçması vesilesiyle kaybettiği canlarından sonra İstanbul'a taşınmıştı...

Dr. Ahmet'in gönderdiği resme bakarsak dipdiri duruyor. Zaten de son güne kadar ayaktaymış. Mürüvvet yengemin vefatından sonra küçük oğlu, aşağıya, kendi evlerine götürmüştü. Fakat duramıyor, devamlı Karaman Bayırı'nın bayırlığını hiçe sayıp kendi evine de gidip geliyormuş. Ölümün iyisi olmaz derler de ne kadar temiz kalpli bir insandıysa, tertemiz elden ayaktan düşmeden oğlunun evinde can vermiş...

Talas'ta sizlerin tanıdığı kalmadı da sanki benim kaç tane kaldı sanıyorsunuz? Büyüklerimizi zaten kaybettik de, arkadaşlarımızın da büyük bir kısmını kaybettik. Sağ olanlar da benim gibi perem perçe olmuşlar. Türkiye'dekiler dahi öyle dağılmışlar ki, ararsan da bulunmuyor. Bulsan da arkası gelmiyor...

Böyle bir Talas da bir daha gelmez bu dünyaya. Bu da böyle biline!

Kalın sağlıcakla...

Soğman Sakarya